

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

Szczecin, 25 stycznia 2019 r.

P-1.4131.121.2019.AA

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432, poz. 2500)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr III/14/2018 Rady Gminy Świdwin z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Sołtysa Sołectwa Berkanowo.

Uzasadnienie

W dniu 28 grudnia 2018 r. Rada Gminy Świdwin podjęła uchwałę Nr III/14/2018 w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Sołtysa Sołectwa Berkanowo. W §1 przedmiotowego aktu Rada postanowiła uznać skargę na działalność Sołtysa Sołectwa Berkanowo za niezasadną. W ocenie organu nadzoru ww. uchwała w sposób istotny narusza obowiązujący porządek prawny.

Kwestie dotyczące rozpatrywania skarg zostały uregulowane w Rozdziale 2 Działu VIII ustawy Kodeks postępowania administracyjnego¹, gdzie nie tylko wymieniono organy uprawnione do rozpatrywania skarg, ale także przewidziano określony tryb postępowania. W tym zakresie ustawodawca zobowiązał organ administracji do niezwłocznego rozpatrzenia skargi oraz - co istotne - sformułował wymogi, jakie musi spełniać zawiadomienie o sposobie jej rozpatrzenia.

Podkreślić należy, że w polskim systemie prawnym brak jest przepisu wskazującego organ właściwy do rozpoznawania skarg na działalność jednostek pomocniczych gminy (sołectw, dzielnic, osiedli itp.). Co więcej, wolą ustawodawcy kwestia ta winna zostać uregulowana w statucie jednostki pomocniczej – art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z tą regulacją *statut jednostki pomocniczej określa w szczególności zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej*.

Czyniąc zadość ww. obowiązкови Rada Gminy Świdwin w §49 ust. 1 pkt 1 Statutu Gminy Świdwin, przyjętego uchwałą Nr XLVIII/307/2018 z dnia 28 września 2018 r. w sprawie

¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm.).

uchwalenia Statutu Gminy Świdwin², postanowiła, że przedmiotem działania komisji jest udział w rozpatrywaniu przez radę skarg na działanie wójta, gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych. Tym samym, uznać należy, że Rada Gminy Świdwin była upoważniona do rozpatrzenia skargi na działania Sołtysa Sołectwa Berkanowo oraz podjęcia uchwały Nr III/14/2018.

Przeprowadzona analiza sporządzonego do kwestionowanego aktu uzasadnienia wykazała, iż zawiera ono jedynie zbiór ogólnych informacji dotyczących procedowania skargi (wskazanie, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Świdwin zajmowała się sprawą na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2018 r., po przeprowadzeniu postępowania nie dopatrzyła się działalności Sołtysa Sołectwa Berkanowo naruszenia przepisów prawa i uprawnień, które mogłyby skutkować uwzględnieniem skargi). W treści uzasadnienia nie został jednakże przedstawiony stan faktyczny skargi, tj. co było jej przedmiotem, jakie zarzuty podniósł Skarżący, jakie działania Sołtysa Sołectwa Berkanowo zostały zakwestionowane, a także z jakich przyczyn zarzuty przedstawione przez Skarżącego nie zasługują na uwzględnienie. Brak jest również wskazania prawnych podstaw rozstrzygnięcia, tj. przepisów obowiązującego prawa, które uzasadniają stanowisko Rady uznające podniesione przez Skarżącego zarzuty za nieuzasadnione.

Zauważyć w tym miejscu należy, że po rozpatrzeniu skargi organ obowiązany jest zawiadomić skarżącego o sposobie jej załatwienia, o czym stanowi art. 237 §3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego. W przypadku odmownego załatwienia skargi - jak w omawianym stanie faktycznym - zawiadomienie takie, zgodnie z art. 238 §1 ww. ustawy zawierać powinno uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239. Uzasadnienie faktyczne winno wskazywać w szczególności fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł oraz przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, natomiast prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. A zatem, w uzasadnieniu powinno znaleźć się nie tylko rzetelne przedstawienie stanu faktycznego sprawy, ale także ocena zebranego materiału dowodowego i wyczerpujące wyjaśnienie przesłanek dokonanego rozstrzygnięcia (uznania skargi za bezzasadną). Organ musi zawsze w sposób niebudzący wątpliwości wykazać bezzasadność skargi i wyjaśnić stronie prawne podstawy swego rozstrzygnięcia³. Biorąc zaś pod uwagę kolegialny charakter organu stanowiącego gminy zasadnym jest twierdzenie, znajdujące poparcie w orzecznictwie⁴, iż zawiadomienie, o którym mowa w art. 237 §3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, przybiera w tym przypadku formę uchwały. W konsekwencji, nie powinno budzić wątpliwości, iż obligatoryjnymi elementami uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi są uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239 powyższej ustawy, tj. te elementy, które przewiduje art. 238 §1 tego aktu. Nie ma przy tym znaczenia, czy elementy te znajdują się w treści uchwały, czy też w odrębnym uzasadnieniu do niej sporządzonym. Tymczasem, wyjaśnienia Rady Gminy Świdwin zawarte w uzasadnieniu do uchwały Nr III/14/2018 - co wskazano na wstępie niniejszego rozstrzygnięcia - są lakoniczne, nie wynika z nich jakich ustaleń faktycznych dokonano w toku rozpatrywania skargi, ani też jakie przepisy prawa znalazły zastosowanie w procedurze rozpatrywania sprawy.

Takie postępowanie nie tylko uchybia dyspozycji normy zawartej w art. 238 §1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, ale prowadzi też do naruszenia fundamentalnych zasad,

² Uchwała Nr XLVIII/307/2018 Rady Gminy Świdwin z dnia 28 września 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Świdwin (Dz. Urz. Woj. Zachod. z 2018 r., poz. 4937).

³ Wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 5 kwietnia 2011 r., sygn. akt II SA/Bd 199/11.

⁴ Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 29 grudnia 2010 r., sygn. akt II SA/Go 824/10.

którymi organ administracji zobowiązany jest kierować się w toku postępowania. Zgodnie bowiem z art. 7 ww. ustawy organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Z kolei, art. 8 omawianej ustawy stanowi, że postępowanie winno być prowadzone w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej. Zdefiniowane przez prawodawcę w ten sposób reguły odnoszą się zarówno do postępowań kończących się wydaniem decyzji administracyjnej, jak też tych, których przedmiotem jest rozpatrzenie skargi.

W tym stanie rzeczy, wobec niespełnienia wymogów, o których mowa w ww. przepisach, uznać należy, że uchwała Nr III/14/2018 Rady Gminy Świdwin z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Sołtysa Sołectwa Berkanowo podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, a zatem stwierdzenie jej nieważności jest w pełni uzasadnione i konieczne.

Mając powyższe na względzie, organ nadzoru zwraca nadto uwagę na konieczność ponownego przedłożenia pod obrady organu stanowiącego Gminy Świdwin skargi na działalność Sołtysa Sołectwa Berkanowo i podjęcia w tej sprawie uchwały spełniającej wymogi obowiązującego prawa (art. 238 §1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego).

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego.

Wicewojewoda Zachodniopomorski

Marek Subocz

Otrzymują:

1. Rada Gminy Świdwin,
2. a/a.